

Rapport fra Sjældenhedsudvalget for 1977 og 1978

BENT BØGGILD PEDERSEN

(With an English summary: Report from the rarities committee for 1977 and 1978)

INDLEDNING

Sjældenhedsudvalget (SU) bringer hermed sin 9. rapport dækkende forekomster af sjældne arter og racer, som udvalget godkendte i 1977 og 1978.

I 1977 behandlede udvalget 106 sager, hvoraf 74 blev godkendt. I 1978 blev 122 sager behandlet og 67 af disse godkendt. Blandt disse 141 godkendte sager var der 4 førsteforekomster for Danmark, nemlig Hvidrygget Ryle *Calidris fuscicollis*, Hvidskægget Terne *Chlidonias hybridus*, Sorthovedet Sanger *Sylvia melanocephala* og Fyrremejse *Parus montanus*. Sidstnævnte blev endog påvist som ynglefugl. Færøerne havde ingen nye forekomster, hvorimod Grønland havde 4 nye forekomster. Wilsons Sanger *Wilsonia pusilla* var ny art, medens nye racer blev påvist af Kanadagås *Branta canadensis* (racen *interior*, som endog blev påvist som ynglefugl) og Almindelig Ryle *Calidris alpina* (racen *pacifica* eller *hudsonia*). Endvidere fandtes Nordisk Lappedykker *Podiceps auritus* ynglende for første gang. Forekomsterne fra Færøerne og Grønland er samlet sidst i fortegnelsen over godkendte forekomster.

I forbindelse med udgivelsen af »Oversigt over Danmarks Fugle 1978« (Dybbro 1978) fik udvalget i 1977 forelagt 39 sager (ikke 36 jfr. nævnte oversigt, side 20), idet SU's godkendelse var en forudsætning for, at disse fund blev medtaget i oversigten. Af disse 39 fund godkendte SU 17 (ikke 15), hvoraf 5 var førsteforekomster for landet, nemlig Krøltoppet Pelikan *Pelecanus crispus* (som dog var fangenskabsfugl), Amerikansk Rørdrum *Botaurus lentiginosus*, Sortnæbbet Gøg *Coccyzus erythrophthalmus*, Stendrossel *Monticola saxatilis* og Hvidkindet Værling *Emberiza leuco-*

cephala. Blandt de 17 godkendte sager var 7 (tillige med 5 blandt de forkastede sager) tilsendt SU på den sædvanlige måde d.v.s. direkte fra iagttageren. De resterende 10 godkendte sager nævnes i nærværende rapport blandt de øvrige godkendte iagttagelser.

I efterfølgende systematiske liste over godkendte forekomster er der flere steder kommentarer og rettelser til Dybbro (1978); disse afsnit er sat med petit under hver enkelt art.

Per Schiermacher Hansen, Bent Pors Nielsen og Claus Frahm takkes for gode råd og kritisk gennemlæsning af manuskriptet.

HVILKE FOREKOMSTER BEHANDLER SU?

Visse forekomster skal godkendes af SU, inden offentliggørelse kan ske i DOF's publikationer. SU skal således behandle

- 1) nye arter/racer for landet
- 2) arter/racer på nedenstående SU-liste
- 3) nye og sjældne ynglefremkomster
- 4) usædvanlige forekomster på Færøerne og Grønland

5) øvrige usædvanlige forekomster så som masseoptræden af arter der normalt forekommer i ringe antal, eller forekomster fra traditionelle landsdele eller usædvanlige årstider. Udvalgets tidligere behandling af flok på 65 Hvidsiskener *Carduelis hornemanni*, Grønspætter *Picus viridis* på Sjælland og Topskarver *Phalacrocorax aristotelis* på Christiansø samt Gærdesanger *Sylvia curruca* i januar og februar er eksempler herpå.

En SU-liste er sidst offentliggjort i SU-rapporten for 1975 (Hansen 1976). Nedenstående reviderede SU-liste indeholder føl-

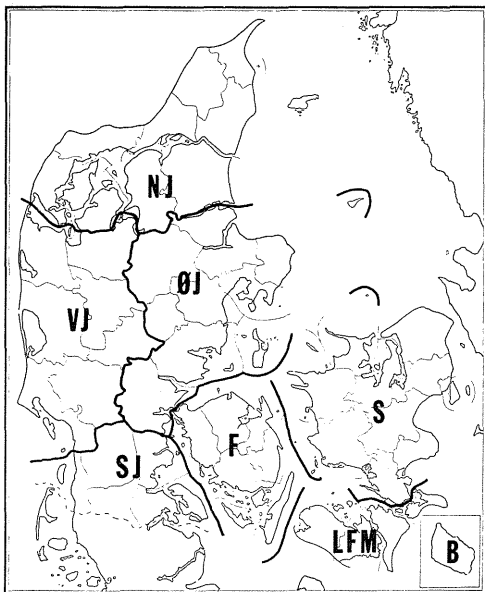

Fig. 1. SU's regionsinddeling af Danmark.
The geographical regions of Denmark used in this report.

gende 15 nye arter: Alaskaryle *Calidris mauri*, Hvidrygget Ryle, Hvidskægget Terne, Sortnæbbet Gøg, Gråspætte *Picus canus*, Kalendarlærke *Melanocorypha calandra*, Blåstjert *Tarsiger cyanurus*, Stendrossel, Buskrørsanger *Acrocephalus dumetorum*, Brilllesanger *Sylvia conspicillata*, Sorthovedet Sanger, Schwarz' Løvsanger *Phylloscopus schwarzi*, Fyrremejse, Hvidstrubet Spurv *Zonotrichia albicollis* og Hvidkindet Værbling.

Endvidere er Almindelig Skråpe *Puffinus puffinus* og Hvidvinget Måge *Larus glaucoideus* genoptaget på SU-listen, hvorfra begge udgik fra og med 1972. Begge arter må anses for sjældne, og m.h.t. Hvidvinget Måge er bestemmelsesproblematikken større end tidligere antaget (se Hedgren og Larsson 1973, Hume 1975). Især er forvekslingsmulighederne med leucistiske og albinistiske Sølvmåger *Larus argentatus* store. Fremover må fund (også ældre) af Almindelig Skråpe og Hvidvinget Måge således ikke offentliggøres i DOF's publikationer uden SU's godkendelse. Det samme gælder i øvrigt Islom *Gavia immer*, der ligeledes var borte fra SU-listen et par år. Iagttagelser fra de år, hvor disse arter var borte fra SU-listen, modtages meget gerne til bedømmelse. Dette gælder også - eller måske

snarere især - fund, der uden at have været forelagt SU er omtalt i DOF's tidsskrifter eller i rapporter fra DOF's Rapportgruppe. Især af Hvidvinget Måge findes der antagelig en række fotos, som SU aldrig har set.

Forrige SU-listes »Albatrosser, også ubestemte«, »Pelikaner, også ubestemte«, »Braksvale, også ubestemte« samt »Snepeklire, også ubestemte« er ændret til de involverede arter. Evt. »ubestemte« af disse arter skal dog som hidtil også indsendes (se sidst i nedenstående SU-liste). En del racer, der ikke fandtes på forrige SU-liste, er ligeledes tilføjet. Den reviderede SU-liste har herefter følgende udseende.

LISTE OVER ARTER OG RACER SOM SKAL BEDØMMES AF SJÆLDENHEDSUDVALGET (SU-LISTEN)

Islom	Dværgrørvagtel
Hvidnæbbet Lom	Lille Sultanhøne
Sortbrynet Albatros	Jomfrutrane
Lysrygget Sodalbatros	Dværgrøttrape
Kuhls Skråpe	Kravetrappe
Storskråpe	Stortræppe
Almindelig Skråpe	Stytteløber
Lille Skråpe	Triel
Almindelig Pelikan	Ørkenløber
Krøttoppet Pelikan	Rødvinget Braksvale
Amerikansk Fregatfugl	Sortvinget Braksvale
Amerikansk Rørdrum	Steppevibe
Dværghejre	Alaskaryle
Nathejre	Hvidrygget Ryle
Tophejre	Stribet Ryle
Kohejre	Prærieløber
Silkehejre	Langnæbbet Snepeklire
Sølvhejre	Bartramsklire
Purpurhejre	Damklire
Sort Ibis	Gulbenet Klire
Dværgegås	Terekklire
Rødhalsed Gås	Wilson's Svømmesneppe
Blåvinget And	Lille Kjøve
Halsbåndstrolodand	Stor Sorthovedet Måge
Hvidøjet And	Sorthovedet Måge
Kongeederfugl	Sabinemåge
Stellersand	Hvidvinget Måge
Brilleand	Rosenmåge
Ådselgrib	Ismåge
Gåsegrib	Dougallsterne
Munkegrib	Hvidskægget Terne
Slangeørn	Hvidvinget Terne
Steppehøg	Kortnæbbet Lomvie
Ørnevåge	Steppehøne
Lille Skrigeørn	Østlig Turteldue
Stor Skrigeørn	Skadegøg
Steppeørn	Sortnæbbet Gøg
Kejserørn	Gulnæbbet Gøg
Høgeørn	Dværghornugle
Lille Tårnfalk	Stor Hornugle
Amerikansk Tårnfalk	Sneugle
Jagtfalk	Høgeugle
Tjur	Spurveugle
Lille Rørvagtel	Alpesejler

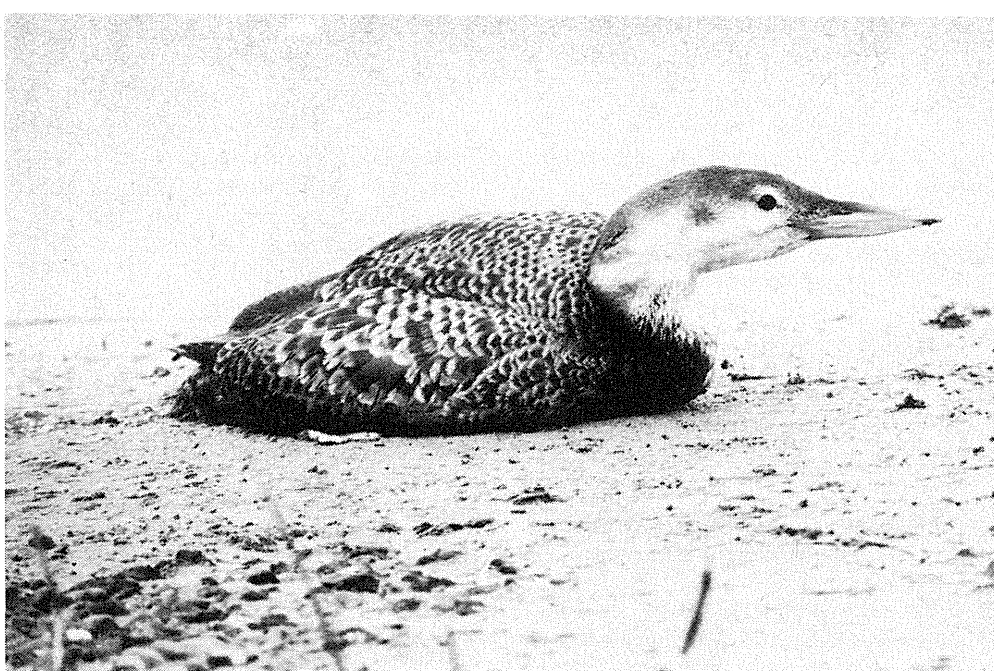

Fig. 2. Hvidnæbbet Lom *Gavia adamsii* 2K, 11. april 1978, Ulvshale, Møn. Foto: Per Schiermacher Hansen.

A 2nd calendar year White-billed Diver, 11th April 1978, Ulvshale, Møn.

Guldspætte
Gråspætte
Mellemflagspætte
Hvidrygget Spætte
Tretået Spætte
Kalanderlærke
Korttået Lærke
Rødrygget Svale
Storpiber
Alpejernspurv
Sydlig Nattergal
Blåstjert
Stendrossel
Gulldrossel
Naumannsdrossel/Brundrossel
Rødstrubet/Sortstrubet Drossel
Stribet Græshoppesanger
Flodsanger
Stor Græshoppesanger
Tamarisksanger
Vandsanger
Buskrørsanger
Brillesanger
Hvidskægget Sanger
Sorthovedet Sanger
Lundsanger
Nordsanger
Fuglekongesanger
Hvidbrynet Løvsanger
Schwarz' Løvsanger
Bjergløvsanger
Brun Fluesnapper
Hvidhalset Fluesnapper
Fyrremejse
Pungmejse
Rosenbrystet Tornskade
Rødhovedet Tornskade
Rosenstær
Krogneab
Hvidstrubet Spurv
Hvidkindet Værbling
Gærdeværbling
Pileværbling
Dværgværbling

Brunhovedet Værbling
Hætteværbling
Sort Trupial

RACER
Tundrasædgås *Anser fabalis rossicus*
Grønlandsk Blisgås *Anser albifrons flavirostris*
Duehøg, racen *Accipiter gentilis buteoides*
Spurvehøg, racen *Accipiter nisus nisosimilis*
Steppevåge *Buteo buteo vulpinus*
Sølvmåge, racen *Larus argentatus cachinnans*
Lomvie, racen *Uria aalge hyperborea*
Lille Flagspætte, racen *Dendrocopus minor hortorum*
Bjergpiber *Anthus spinoletta spinoletta*
Sortstrubet Bynkefugl, racerne
Saxiola torquata maura og/eller *stejnegeri*
Gærdesanger, racen *Sylvia curruca blythi*
Gransanger, racen *Phylloscopus collybita tristis*
Topmejse, racen *Parus cristatus cristatus*
Halsbåndallike *Corvus monedula soemmerringii*

lagttagelser af fugle, der ikke er bestemt til art, behandles sædvanligvis ikke. I hvert fald følgende undtagelser gælder dog:

Albatros sp.
Pelikan sp.
Skrigeørn sp.
Steppe-/Kejserørn
Braksvale sp.
Sneppeklire sp.

SYSTEMATISK FORTEGNELSE OVER GODKENDTE FOREKOMSTER

Islom *Gavia immer*

1974: 2.2., Øster Hurup Havn, Himmerland (NJ), ad. i overvejende vinterdragt, Uffe Gjøl Sørensen. 15.11., Ørhage, Klitmøller (NJ), 1 trk. SV, Uffe Gjøl Sørensen og Hans Jørgen Bruun Pedersen.

Hvidnæbbet Lom *Gavia adamsii*

1962: 15.7., Sejerø (S), fund af indtørret lig, Torben Jensen.

1978: 11.3., Agger Tange (NJ), H. C. Klindt. 8.4-11.4., Nyordbroen, Møn (LFM), 2K olie-skadet og stærkt afkræftet 11.4., fundet død 12.4., Per Schiermacher Hansen (Fig. 2).

Dybbro (1978) kalder arten regelmæssig træk- og vintergæst, men siden 1961 mangler der fund fra 1963, 1964, 1965, 1969, 1972 og 1977. Fund fra 1977 er dog forelagt SU i 1979 og godkendt, men trods dette må vi nok vente en del år med at drage Dybbros konklusion.

Nordisk Lappedykker *Podiceps auritus*

1974: 12.4.-12.6., hemmeligholdt lokalitet (NJ), 2 ad. og 2 næsten nyklækkede pulli, navn på observatør hemmeligholdes. Pulli sås kun 12.6. Efter denne dato blev lokaliteten ikke besøgt før i juli, hvor ingen fugle sås. Det vides derfor ikke, om parret fik unger på vin-

gerne trods oplysning om det modsatte af Dybbro (1976).

Almindelig Skråpe *Puffinus puffinus*

1978: 9.7., færgeoverfarten Juelsminde-Kalundborg, 2 ex., Sten Asbirk.

Den første der fløj væk i nordlig retning, sås syd for vestligste spids af Endelave (ØJ). Den anden der fløj væk i østlig retning, sås mellem Samsø (ØJ) og Fyns Hoved (F). Begge fugle havde karakterer som nominatracen.

Stor Stormsval *Oceanodroma leucorhoa*

1977: 12.11., Damhussøen, København (S), Tim Andersen m.fl.

1978: 2.1., Blåvands Huk (VJ), Peter Lyngs. Damhussøen, 45 ha stor sø i københavnsk villakvarter 7 km fra Køge Bugt og 8-9 km fra Øresund, må betegnes som en meget usædvanlig lokalitet for denne art. Iagttagelsen skete i en stormperiode. Forekomster i januar er usædvanlige.

Almindelig Pelikan *Pelecanus onocrotalus*

1977: 31.10., Ulvedybet (NJ), ad., Lars Borup. Samme sted så Uffe Midtgård en pelikan 27.8.1977. Iflg. observatøren var der tale om Almindelig Pelikan, men SU kunne ikke godkende artsbestemmelsen på grundlag af den foreliggende rapport. Muligvis er der tale om samme fugl, som rimeligvis er undsluppet fra fangenskab.

Krøltoppet Pelikan *Pelecanus crispus*

1974: 16.5.-24.5., Lønnerup Fjord (NJ), Anonym (1974).

3 pelikaner undslap fra Fårvang Zoo NØ for Silkeborg ca. 1.5.1974. Den ene fandtes død, den anden vendte tilbage. Den tredje er rimeligvis ovennævnte fra Lønnerup Fjord, som givetvis er identisk med den af Møller, A. Pape (1978) nævnte ad. i Vejlerne 16.5.-25.11.1974. En Krøltoppet Pelikan 12.5.1974 på Tipperne (VJ) drejer sig rimeligvis også om dette individ.

Amerikansk Rørdrum *Botaurus lentiginosus*

1961: 10.11., Fanø (VJ), ♀ fanget og dræbt af hund, Novrup (1963).

Første danske fund. Konservatoren fik fuglen tilsendt på ovennævnte dato. Fundets rette dato er rimeligvis få dage forinden.

Nathejre *Nycticorax nycticorax*

1974: 19.5., Blåvands Huk (VJ), ad. trk. N, Bent Møller Sørensen.

7. danske forekomst.

Silkehejre *Egretta garzetta*

1970: 24.5., Stege Nordstrand (LFM), Svend Jacobsen.

1976: 21.6., Koføeds Enge og Aflandshage, Amager (S), Lars Nordbjærg.

1977: 10.5.-2.6., Saltholm (S), Michael Bastian og Hans Meilstrup. 17.6., Præstø Fed (S), Frode M. Kristensen. 23.7., Præstø Fed (S), Jørgen Hulbæk Christiansen.

1978: 19.8., Vadehavet ved Rømhø Dæmning (SJ), Jørgen Bent Thomsen og Hans Meltofte.

Sølvhejre *Egretta alba*

1972: 14.9., Ringkøbing Fjord ved Østerby nord for Stavning (VJ), Jensen (1972).

Skestork *Platalea leucorodia*

1977: 7.4., Fladet, Oreby (LFM), ad., M. Kærsgaard Hansen.

Grønlandsk Blisgås *Anser albifrons flavirostris*

1974: 20.10., Filsø (VJ), ad. i flok bestående af 1500 Kortnæbbede Gæs *Anser brachyrhynchus*, 15 Sædgæs *Anser fabalis*, 1 Bramgås *Branta leucopsis* og 1 Indisk Gås *Anser indicus*, Jørgen Fabricius og Jørgen Bent Thomsen.

1978: 21.1., Mandø, Vadehavet (VJ), 3 ad., Peter E. Jensen og Nis Rattenborg.

Forekomsten ved Filsø blev godkendt af SU allerede i 1974, men er fejlagtigt ikke nævnt i nogen tidligere SU-rapport. Med ovennævnte 2 fund foreligger der nu 4 forekomster af ialt 16 fugle fra Danmark.

Halsbåndstroland *Aythya collaris*

1976: 6.11., Christianshavns Voldgrav, Nordamager (S), 1 K ♂, Jens B. Bruun.

1977: 2.3., Søvang, Sydamerger (S), 2K ♂, Michael Bastian.

Muligvis er der tale om samme individ. Afstanden mellem de to lokaliteter er 12 km. Foruden ovennævnte iagttagelse fra Christianshavns Voldgrav, som er anden danske forekomst af denne nordamerikanske art, foreligger der fra efterfølgende tidsrum en del meddelelser om iagttagelse af arten i området. Disse er ikke rapporteret til SU, og der kan i disse tilfælde være tale om den *collaris*-lig-

nende *Aythya*-hybrid, som ligeledes blev iagttaget i området.

Kongeederfugl *Somateria spectabilis*

1977: 13.3., stranden ud for Østerhoved ved Stignæs (S), ad. ♂ i pragtdragt, Bent Møller Sørensen. 23.4.-31.5., Christiansø (B), 2K ♂, David Boertmann m.fl. 18.5.-7.6., Christiansø (B), 2K ♀, David Boertmann m.fl.

1978: 19.2., Skæreby Strand, Rørvig (S), 3K/ad. ♂ ikke i pragtdragt, Erik Vikkelsø Rasmussen. 26.3., Esbjerg Havn (VJ), ad. ♂ i pragtdragt, Bent Otto Poulsen og Henning Nøhr m.fl. 23.4., Aflandshage, Amager (S), ad. ♂ i pragtdragt, Michael Bastian.

Stellersand *Polysticta stelleri*

1977: 15.1.-24.2., Mosede Havn (S), ad. ♂ i pragtdragt og ad. ♀, Erik Buchwald og Jan Brøndum m.fl. 15.1.-2.2., Mosede Havn (S), yderligere 2 ad. ♀ ♀ (hvoraf den ene - muligvis begge - tillige sås 5.2.), Erik Buchwald og Jan Brøndum m.fl. 21.1.-6.3., Mosede Havn (S), 2K ♂, Jan Brøndum og Bent Bøggild Pedersen. 20.3.-3.5., Nexø Sydstrand (B), 2 ad. ♀ ♀, Jens Christensen, Kirsten Sørensen og Thomas Høyer m.fl. samt Ketil (1977). 30.4.-18.6., Hegnede Bugt, Møn (LFM), ad. ♀, Claus Frahm, Vibeke Tofte og Per Schiermæcher Hansen.

Ved Mosede Havn i Køge Bugt sås der, som det fremgår af ovennævnte opstilling, op til 5 individer samtidig (4 ex. 15.1.-20.1., 5 ex. 21.1.-2.2., 4-5 ex. 5.2., 3 ex. 8.2.-24.2. og 1 ex. 6.3.). Biering (1977) og Dybbro (1978) har begge opført den unge ♂ som en ♀ samt nævnt upræcise og misvisende forekomsttider. Biering nævner endvidere et par andre unøjagtigheder, især postulerer han på et tyndt grundlag, at den ene ♀ blev skudt 23.1.

Brilleand *Melanitta perspicillata*

1978: 17.10., Hvide Sande (VJ), ad. ♂ trk. N, Jens Ballegaard og Ib Helles Olesen. 4. danske forekomst af denne nordamerikanske art. Den 3. forekomst er fra 1977, men er først forelagt SU og godkendt i 1979.

Munkegrib *Aegypius monachus*

1974: 17.8.-13.9., egnen omkring Skjern især Dejbjerg (VJ), Christensen (1974c). Fuglen var med sikkerhed en undsluppen fangensabsfugl, idet den bar to små ringe hængende i hver sin rem.

Slangeørn *Circaetus gallicus*

1977: 15.5., Gjorslev Bøgeskov, Stevns (S), Stig Kjærgaard Rasmussen og Tim Andersen.

Steppehøg *Circus macrourus*

1978: 22.4., Nyordbroen, Møn (LFM), 3K ♂ trækkende Ø, Ole Gorm Nielsen.

Lille Skrigeørn *Aquila pomarina*

1975: 21.3., Skagen (NJ), ad. på udtræk mod NØ, Uffe Gjøøl Sørensen, Niels Aagaard og Erling Sørensen.

1978: 30.5., Jydelejet, Møn (LFM), subad./ad., Niels Peter Andreasen.

Den 25.3.1975 altså 4 dage efter iagttagelsen ved Skagen sås en ad. i lignende dragt ved Ålbæk Plantage beliggende godt 20 km syd for Skagen (Hansen 1977). Antagelig er denne fugl samme individ som fuglen ved Skagen trods dennes udtræk mod NØ.

Dybbro (1978) kalder arten regelmæssig træk- og sommergæst, men siden 1966 mangler der fund fra 1967, 1969, 1976 og 1977. Et fund fra 1976 er dog forelagt SU i 1979 og godkendt.

Stor Skrigeørn *Aquila clanga*

1977: 16.10., Mølleskov, Lejre (S), 1K, Michael Bastian.

Dybbro (1978) betegner arten som formodentlig regelmæssig trækgæst. SU har i 1979 fået forelagt og godkendt 2 fund fra 1976 og 1 fra 1977, som sammen med ovennævnte fra Lejre udgør de første 4 fund siden 1973. Selv hvis alle skrigeørne sp. blev antaget at være Stor Skrigeørn, foreligger der ikke årlige fund.

Skrigeørn sp. *Aquila pomarina/clanga*

1972: 30.4., Gunderup Kohave syd for Vallø (S), Villerslev (1972).

Ørnen blev af observatøren bestemt til og offentliggjort som Stor Skrigeørn, men SU kunne ikke godkende artsbestemmelsen på grundlag af den offentliggjorte beskrivelse.

Jagtfalk *Falco rusticolus*

1974: 21.11. og 25.11., Bygholm Vejle (NJ), 1K, Hans Jørgen Bruun Pedersen, Uffe Gjøøl Sørensen og Olvar Læssøe. 15.12., Værebros Å ved jernbanen mellem Måløv og Veksø (S), 1K, Michael Bastian.

1976: 20.3., Tipperne (VJ), 2K, Uffe Gjøøl Sørensen.

1977/1978: 19.11.1977 — 9.4.1978, Rubjerg Knude (NJ), 1K (indtil nytårsskiftet), Anders Østerby, Palle Rasmussen og Henrik Skov.

Fuglen ved Rubjerg Knude sås på indtræk på førstnævnte dato. Derefter sås den jævnligt i området til april. Den overnattede — i hvert fald i påsken d.v.s. ultimo marts — på fyrtårnet (Skov, Rasmussen og Østerby 1979).

Lille Rørvagtel *Porzana parva*

1977: 17.9., engen vest for Kongelunden, Amager (S), Bent Bøggild Pedersen.

Stylteløber *Himantopus himantopus*

1977: 20.8., Dubsø syd for Næstved (S), ad., Henrik Dissing.

Hvidrygget Ryle *Calidris fuscicollis*

1978: 17.7., Ulvshale, Møn (LFM), ad. i slidt sommerdragt/2K i 1. sommerdragt, Per Schiermacher Hansen (se Hansen 1978). 26.10., Ulvshale (LFM), 1K, Per Schiermacher Hansen.

De 2 første danske forekomster af denne nordamerikanske art. Takket være gode og grundige beskrivelser ved begge iagttagelser kunne det påvises, at der ikke kunne være tale om samme individ.

Prærieløber *Tryngites subruficollis*

1977: 16.10.-21.10., Sidselsbjerg, Vest-Stadil Fjord (VJ), Søren J. Sørensen, Mogens Hall Jensen, Stig Jensen og Carsten Andersen.

1978: 15.8., Tipperne (VJ), Jørgen Bent Thomsen.

Nordamerikansk art med blot 2 tidligere danske fund, begge fra august og fra Køge-egnen (S).

Damklire *Tringa stagnatilis*

1978: 2.7.-4.7., Kysing Fjord (ØJ), ad./1. sommerdragt, Hans Pinstrup og Allan Janniche. 5. danske forekomst. Den forrige, som var fra Tipperne (VJ) 21.5.1976, blev fejlagtigt dateret 6.6.1976 af Hansen (1977) og derfor også af Dybbro (1978).

Terekklire *Xenus cinereus*

1973: 20.9.-21.9., Blokhus (NJ), Aarestrup og Møller (1975).

Fuglen var tilsyneladende såret af skud, hvilket kan være forklaringen på den ret sene forekomst.

Wilsons Svømmesneppe *Phalaropus tricolor*

1978: 24.6. og 3.7., Kofoeds Enge og Aflands-

hage, Amager (S), sommerdragt, Stig Kjærgaard Rasmussen m.fl.

2. danske forekomst af denne nordamerikanske art.

Lille Kjøve *Stercorarius longicaudus*

1976: 20.7., Tipperne (VJ), ad., Uffe Gjøøl Sørensens.

1978: 14.6., Hirtshals (NJ), ad. trk. Ø, Kurt Prentow, 23.7., Ishøj Strand (S), ad. trk. NØ, Tim Andersen og Stig Kjærgaard Rasmussen. 25.7., Køge Nordstrand (S), ad., Tim Andersen og Stig Kjærgaard Rasmussen.

Sorthovedet Måge *Larus melanocephalus*

1963: 25.9., Blåvands Huk (VJ), ad. i vinterdragt trk. SØ, Arne Møller.

1970: 28.5.-10.6., Skakholm, Enø Overdrev (S), par med rede og 2 æg i koloni af Stormmåge *Larus canus*, H. P. Jensen (Fig. 3).

1974: 26.4., Hvide Sande (VJ), 3K, Erik Enevoldsen. 6.7., Løkken (NJ), ad., Anders Pape Møller.

1976: 28.6., Blåvands Huk (VJ), ad., John Faldborg.

1977: 5.5.-11.5., Nyord (LFM), 2 ex. (ad. og 3K) opholdt sig i koloni af Stormmåge og opførte sig som par, parring sås, Per Schiermacher Hansen og Ole Gorm Nielsen. 7.5., Kongelunden (S), 2 ad. trk. Ø over skovlysning omkring kl. 07.55, Stig Kjærgaard Rasmussen. 17.5., stranden vest for Kongelunden (S), ad., Michael Bastian.

Iagttagelsen ved Blåvands Huk i 1963 blev godkendt allerede i 1963, men er ikke nævnt i nogen tidligere SU-rapport. Parret i 1970 er første danske ynglefund. Da parret blev opdaget 28.5., blev det konstateret, at æggene var rugede og ikke umiddelbart nylagte. Ved besøg 10.6. var såvel parret som de 2 æg til stede. Den 13.6. var såvel æg som de voksne fugle væk (Fig. 3).

Tidligere SU-rapporter samt Dybbros (1978) beskrivelse af denne arts forekomst bør korrigeres på et par punkter:

- a) Dybbro nævner en »ringfugl fra Sortehavet i 1975«. Denne er ringmærket som ungfugl ved Sortehavet 19.6.1975 og skudt ved Brabrand Sø (ØJ) 7.9.1975. Dette september-fund har Dybbro fejlagtigt talt som et juni-fund i fordelingen af fund på måneder.
- b) De tidligere SU-rapporter (Dyck *et al.* 1970 til Hansen 1977) nævner 33 fund. Med fuglen nævnt under a) er totalen (inden nærværende SU-rapports fund) 34 fund siden 1957. Dybbro

Fig. 3. Sorthovedet Måge *Larus melanocephalus* ad. rugende, Skakholm, Enø Overdrev, 5. juni 1970. Ældste danske redefund. Foto: H. P. Jensen. *Adult Mediterranean Gull incubating, Enø, 5th June 1970. First Danish nesting record.*

nævner 5 af disse fund i 1. kapitel som ynglefund eller yngleforsøg og 28 fund som træk- og sommergæster (2. kapitel). Hans geografiske og månedsvise fordeling viser, at fundet, han således har glemt, er fra Vestjylland og fra oktober.

- c) En af SU forkastet iagttagelse fra Blåvands Huk (VJ) 21.10.1972 er fejlagtigt nævnt i SU-rapporten for 1973 (Hansen, Hansen og Nielsen 1974). Denne fejl opvejer således helt fejlen nævnt under b).
- d) Dybbro nævner (1. kapitel), at par udviste yngleadfærd Nyord 1973 og 1976 samt Amager 1974. Dette er imidlertid kun rigtigt om parret på Nyord i 1973. De 2 øvrige par bør lægges til de ialt 28 fund af træk- og sommergæster, han nævner siden 1957. Om parret Nyord 1976 kan oplyses, at én ad. sås fra 14.5. til noget ind i juni. Kun 15.5. sås 2 ad. fugle, som holdt til på forrige års yngleplads. Hverken æg eller unger er set, og der er ingen oplysninger om parring eller territoriehævdelse. Parret på Amager 1974 sås 3.5., hvor 2 ad kl. 12.20 opdagedes i kredsluft cirkulende fra syd mod nord og det Inddæmmede Areal på Vestamager under livlig stemmeytring. På et vist tidspunkt dykkede de ned mod en koloni af Stormmåge uden dog at lande, men forstsatte med at flyve frem og tilbage over kolonien. Da fuglene kun sås denne ene dag trods senere be-

søg på stedet, må det antages, at der blot har været tale om en enkelt station på parrets vej i dets søgen efter egnet yngleterritorium.

Med disse korrektioner fordeler de nu 41 fund siden 1957 sig således: Ynglepar med æg er truffet Enø (S) 1970 og Nyord (LFM) 1975. Ynbglesucces er endnu ikke påvist i Danmark. Par udviste yngleadfærd Nyord maj 1973 og maj 1977. Begge år varede opholdet kun en uges tid. En enlig fugl på Hjelm (ØJ) 27.4.-1—2.5.1975 havde skrabet redeskå og gjorde ved flere lejligheder kur til en Stormmåge, som dog overhovedet ikke reagerede på disse tilnærmelser. Disse 5 fund er alle gjort i kolonier af Stormmåge.

De resterende 36 fund (41 individer) fordeler sig geografisk: Nordjylland 1, Vestjylland 14 (heraf 11 ved Blåvands Huk), Østjylland 1, Sjælland 13 (15 individer), Hesselø 1 (2 individer), Møn/Farø 5 (7 individer), Christiansø 1.

Forskellen på antallet af fund og individer skyldes 5 tilfælde, hvor 2 fugle er set sammen, hver gang 2 ad. og hver gang i maj, hvilket tyder på, at der er tale om udparrede fugle.

Den månedlige fordeling af de 36 fund er: febr. 1, marts 2, april 2, maj 12, juni 5, juli 5, aug. 1, sept. 5, okt. 2 og nov. 1.

De 41 fund er fordelt med 7 fund 1957-1967 (0-2 pr. år) og 34 fund 1970-1977 (1-9 pr. år). Der er ingen fund fra 1978. Dybbro kalder arten regelmæssig træk- og sommergæst, en konklusion iv dog nok må vente et par år med at drage.

Sabinemåge *Larus sabini*

1963: 25.8. ad. trk., 27.9. 5 1K trk., 28.9. 3 1K trk., 29.9. 1K trk., 30.9. 1K trk., 1.10. 1K, 2.10. 1K, 3.10. 2 1K, 4.10. 4 1K, 5.10. 3 1K, 6.10. 4 1K, 7.10. 2 1K, 8.10. 1K, 11.10. 1K trk., 12.10. 1K trk., alle Blåvands Huk (VJ), Arne Møller. 1974: 8.9.-10.9., Skalling Ende, Blåvand (VJ), ad., Bent Møller Sørensen. 21.9.-22.9., Skalling Ende (VJ), 2 1K, Bent Møller Sørensen. 21.9., Hvidbjerg Strand, Blåvand (VJ), 2 1K, Bent Møller Sørensen. 5.12., Hvidbjerg Strand (VJ), 1K, Bent Møller Sørensen. 1977: 13.9.-23.9., Esbjerg Havn (VJ), 1K, Henning Nøhr og Brian Kristensen m.fl. (Fig. 4). 14.9., Blåvands Huk (VJ), 2 1K, Bent Jakobsen. 19.9., Nivå Bugt (S), 2 1K, Lol Persson. 7.11.-8.11., Roshage og Hanstholm Havn (NJ), 1K, Knud Falk og Torben Nielsen. 11.11., Ørhage, Thy (NJ), ad. trk. SV, Jørgen Bech.

1978: 15.9., Skagens Gren (NJ), 1K, Philippe Grandjean.

De mange fugle (13 trækkende og 4-18 rastende) ved Blåvands Huk i 1963 blev godkendt allerede i 1963, men er ikke nævnt i nogen tidligere SU-rapport. Fuglen fra de-

Fig. 4. Sabinemåge *Larus sabini* 1K, Esbjerg Havn, september 1977. Foto: Brian Kristensen. *First-autumn Sabine's Gull, Esbjerg, September 1977.*

cember 1974 er den hidtil seneste forekomst i landet.

Dybbro (1978) omtaler arten som regelmæssig trækgæst. Siden de første i 1963 (bortset fra 2 i 1936 resp. 1945) mangler der dog fund fra 1964, 1972 og 1976. Dybbro nævner ligeledes, at der »siden 1963 (er) ialt ca. 70 fund, hvoraf 36 (er) forelagt og godkendt af SU«. Denne accept af ca. 70 fund er uheldig. SU er DOF's officielle organ til afgørelse af antallet af fund, der skal nævnes i DOF's officielle fugleliste, og det er selvsagt urimeligt, at forfatteren til denne accepterer fund, som ikke er godkendt af SU. Dybbro omtaler en »invasionsagtig optræden efteråret 1963 med ialt 15 iagtt«. Selvom disse 16 iagttagelser — det korrekte antal er i øvrigt mindst 17 som nævnt ovenfor — lægges til de 36, som nævnes i de tidligere SU-rapporter (Dyck *et al.* 1970 til Hansen 1977), er der dog stadig et spring op til ca. 70.

Hvidvinget Måge *Larus glaucooides*

1978: 25.10., Blåvands Huk (VJ), 1K trk. S, Peter Lyngs.

Hvidskægget Terne *Chlidonias hybridus*

1977: 31.5., Hasle Sydstrand (B), Arne Møller. Første danske forekomst (se Møller, 1978).

Hvidvinget Terne *Chlidonias leucopterus*

1974: 24.9., Tipperne (VJ), ad. i vinterdragt, Uffe Gjøl Sørensen.

1975: 3.9. og 6.9., Ølsemagle Strand (S), 1K, Tim Andersen og Bent Bøggild Pedersen m.fl. 1976: 25.7., stranden øst for Gedesby, Sydfalster (LFM), ad. i overvejende sommerdragt trk. S med 18 Sorttørner *Chlidonias niger*, Jens Ole Eriksen.

1977: 30.7.-31.7., Vallensbæk S, 1K, Tim Andersen og Stig Kjærgaard Rasmussen m.fl.

Kortnæbbet Lomvie *Uria lomvia*

1974: 29.10., Blåvand Strand (VJ), 1K fundet død (endnu frisk), Bent Møller Sørensen (Fig. 5).

6. danske forekomst og første siden 1925.

Lunde *Fratercula arctica*

1978: 14.6., Rubjerg Knude (NJ), 2K, Anders Østerby.

Fuglen der tilhørte racen *grabae*, blev fundet meget udmattet liggende på stranden. Blev fundet død 16.6. Arten er usædvanlig i Danmark i juni.

Sortnæbbet Gøg *Coccyzus erythrophthalmus*

1970: 16.10., enen mellem Varde og Grindsted (VJ), 1K nedlagt, Christensen (1974b). Første danske forekomst af denne nordamerikanske art.

Spurveugle *Glauclidium passerinum*

1976: 11.4.-12.4., Gilbjerg Hoved (S), Jens Ole Eriksen.

Anses iagttagelser fra Kongelunden (S) 15.10.1974, 30.12.1974 og 14.1.1975 for at være 2 fund, har SU nu godkendt 14 fund, alle efter 1965, med 15.10. og 12.4. som tidligste resp. seneste dato. Invasionsåret 1974/1975 tegner sig alene for 8 fund mellem 15.10. (ikke pr. nov. som nævnt af Dybbro (1978)) og 9.3.

Grønspætte *Picus viridis*

1977: 27.12., Kirkeskov, Holte (S), ♀, Bent Møller Sørensen.

Meget sjælden øst for Storebælt. SU har tidligere godkendt 3 fund strækkende sig over perioden 31.8. til 7.2.

Tretået Spætte *Picoides tridactylus*

1962: 15.10., Hanstholm, Thy (NJ), ♂, Mortensen (1964).

Foto af fuglen er forevist SU.

Korttået Lærke *Calandrella brachydactyla*

1977: 8.5.-17.5., Christiansø (B), ringm., Jørgen Rabøl m.fl. (Fig. 6).

1978: 2.6.-5.6., Christiansø (B), Jørgen Rabøl og Stefan Pihl m.fl.

3. og 4. forekomst i Danmark. De to første fra november resp. maj var begge fra Kongelundsområdet, Amager (S).

Rødrygget Svale *Hirundo daurica*

1977: 19.10., Tipperne (VJ), ad., Jesper Madssen og Jens Gregersen. 19.10.-21.10., Vigsø, Thy (NJ), ad., John H. Linderström, Svend Aage Linderström og Morten Müller.

Observationstidspunkterne udelukker, at der er tale om samme individ.

Storpiber *Anthus novaeseelandiae*

1978: 31.5.-5.6., Christiansø (B), Jørgen Rabøl og Stefan Pihl m.fl. 24.9., Christiansø (B), Jørgen Rabøl og Erik Kramshøj. 27.9., Korshage, Rørvig (S), 1 trk. SV, Lasse Braae.

Med disse fund er totalen af danske forekomster 19 (omfattende 21 individer), der fordeler sig således: pr. sep. 1, med. sept. 2, ult. sept. 7, med. okt. 2, ult. okt. 2 (3 ex.), med. dec. — med. jan. 1, pr. april 1 (2 ex.), pr. maj 2, ult. maj — pr. juni 1. Geografisk er fordelingen: Bornholm 4, Sjælland 8, Østjylland 1 (2 ex.), Vestjylland 3 og Nordjylland 3 (4 ex.). Dybbro (1978) kalder den regelmæssigt træksgæst,

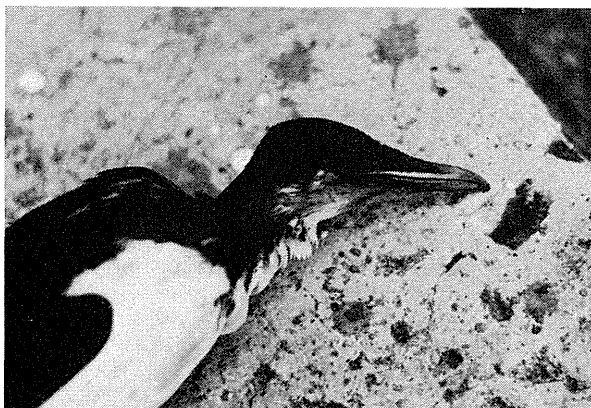

Fig. 5. Første danske fund af Kortnæbbet Lomvie *Uria lomvia* siden 1925, 1K fundet død på Blåvand Strand, 29. oktober 1974. Foto: Bent Jakobsen.

The first Danish record of Brännich's Guillemot since 1925, a first-winter bird found dead at Blåvand, 29th October 1974.

men siden førsteforekomsten i 1963 mangler der fund fra 1964, 1969, 1971, 1973 og 1977.

Bjergpiber *Anthus spinoletta spinoletta*

1975: 31.3., Skagen Nordstrand (NJ), Uffe Gjøl Sørensen.

1977: 13.3., Kobbeltgård Strand 2-3 km vest for Klintholm Havn, Møn (LFM), Per Schiermacher Hansen. 28.4., Værnengene, Tipperne (VJ), Henning Nøhr, Ole Nøhr og Brian Kristensen.

Sydlig Nattergal *Luscinia megarhynchos*

1962: 24.5., Kruså Møllesø (SJ), syngende, Svend Pedersen.

1978: 19.8., Hyllekrog Fyr (LFM), ad. af nominatracen ringm., Jens Chr. Jensen og Frants Korczak.

Fuglen ved Kruså Møllesø hørtes også synge i området dagen efter (Svend Pedersen og

Fig. 6. Tredie danske fund af Korttået Lærke

Calandrella brachydactyla, ringmærket på Christiansø, 10. maj 1977. Foto: Bent Jakobsen. *The third Danish record of Grater Short-toed Lark, ringed at Christiansø, 10th May 1977.*

Steen Christensen), men denne dag dog fra den tyske side af grænsen. Forekomsten godkendtes af SU allerede i 1963, men er ikke nævnt i nogen tidligere SU-rapport. Fuglen fra Hyllekrog er første danske efterårsfund.

Dybbro (1978) kalder arten regelmæssig træk- og sommergæst, men efter det 4. danske fund i 1969 (forrige fra 1911, 1935 og 1962) mangler der fund fra 1974, 1975 og 1977.

Sortstrubet Bynkefugl *Saxicola torquata maura/stejnegeri*

1978: 9.5., Christiansø (B), ♂ antagelig af racen *stejnegeri*, Stefan Pihl og Bo Klug-Andersen. 8.10.-10.10., Nyord (LFM), 1K/♀ antagelig af racen *maura*, Per Schiermacher Hansen og Ole Gorm Nielsen.

3. og 4. danske forekomst af en af disse 2 sibirske racer. De to første tilhørte begge racen *maura*.

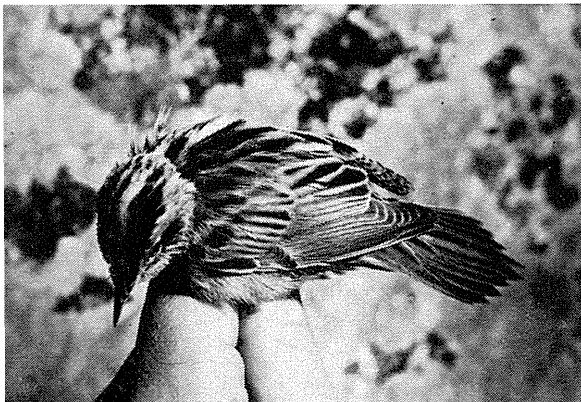
Til og med 1978 foreligger mindst 60 vesteuropæiske fund af en af disse 2 racer. Disse fund viser klart, at især Christiansø-fuglen fra maj er usædvanlig, omend netop 1978 tegner sig for ikke mindre end 5 af ialt 6 forårsfund (marts 1978 1, maj 1972 1 og maj 1978 4). De øvrige 54 fund er fra perioden 9. september — 15. november. Der er i de senere år sket en markant stigning i antallet af fund (1883-1965 10, 1972-1976 20 og 1977-1978 30), og der er god grund til at være opmærksom på muligheden for disse østlige former, især ult. sept./okt. En redegørelse for bestemmelsesproblematikken gives af Robertson (1977).

Stendrossel *Monticola saxatilis*

1971: primo juni — 15.9., Veerst NV for Kolding (ØJ), ♂, Novrup (1972).

1974: 9.6., Birkepøl, Als (SJ), ♂, Leif Høgh Olsen og Gert Lystrup Jørgensen.

Fig. 7. Vandsanger *Acrocephalus paludicola* 1K, 27. september 1977, Christiansø. Foto: Stefan Pihl. *First-autumn Aquatic Warbler, 27th September 1977, Christiansø.*

1977: 17.5.-18.5., Christiansø (B), ♂ ringm., David Boertmann og Jørgen Rabøl m.fl. De 3 første forekomster i Danmark. Det meget lange ophold af fuglen ved Veerst indikerer, at der var tale om en fangenskabsfugl.

Flodsanger *Locustella fluviatilis*

1974: 5.8., Tipperne (VJ), Uffe Gjør Sørensen. 1977: 6.6., Stenholts Indelukke, Grib Skov (S), syngende, Rene Andersen, Peter Jørgen Petersen og Boi Johansen.

1978: 31.5., Gundsømagle Sø (S), syngende, Tim Andersen, Stig Kjærgaard Rasmussen og David Boertmann. 8.6., Christiansø (B), ringm., Stefan Pihl og Bo Klug-Andersen.

Vandsanger *Acrocephalus paludicola*

1977: 27.9., Christiansø (B), 1K ringm., Flemming Christensen og Stefan Pihl (Fig. 7).

Sorthovedet Sanger *Sylvia melanocephala*

1978: 1.6., Christiansø (B), ♂ af nominatracen ringm., Stefan Pihl og Jørgen Rabøl m.fl. Første danske forekomst (se Pihl og Rabøl 1979).

Lundsanger *Phylloscopus trochiloides*

1974: 7.6., Kongelunden (S), syngende, Sven-Erik Petersen og Peter Jørgen Petersen.

1977: 8.5., Bastemosen, Almindingen (B), syngende, Arne Møller. 22.5., Christiansø (B), ringm., David Boertmann. 3.6., Christiansø (B), syngende, Jørgen Rabøl.

1978: 23.5. 4 heraf 2 ringm., 24.5. 2 (1 ringm.), 25.5. 4-5 (2 ringm.), 26.5. 3-4 (1 ringm.), 27.5. 1, 1.6. 2, 4.6. 1 ringm., 6.6. 3 (1 ringm.), 15.6. 2 og 16.6. 1, alle Christiansø (B), Stefan Pihl og Jørgen Rabøl. 30.5., Amtsplantagen, Rørvig (S), syngende, Lasse Braae.

Iagttagelsen fra Kongelunden blev godkendt allerede i 1974, men er fejlagtigt ikke nævnt i nogen tidligere SU-rapport. Fuglen fra 8. maj er meget tidlig. Med de usædvanligt mange fugle i 1978, først og fremmest på Christiansø, overgår dette år klart det tidligere topår 1973 (jfr. nedenfor). Fuglene på Christiansø 1978 falder tydeligt i 3 tempi, nemlig 14-16 ex. 23.5.-27.5., 6 ex. 1.6.-6.6. og 3 ex. 15.6.-16.6. Muligheden for en del gengangere er naturligvis stor. Dominansen 23.5.-27.5. er imidlertid tydelig, og en så tidlig dominans er usædvanlig. Af samtlige 35-37 forårsfugle før 1978 er kun 4 (8.5., 22.5., 25.5. og 27.5. — førstnævnte fra Bornholm, øvrige 3 fra Christiansø) lige så tidlige eller tidligere.

Også på Øland sås flere Lundsangere end sædvanligt i 1978 (Tholin 1978) med en både tidsmæssig

og talmæssig fordeling på 3 perioder, der viser god overensstemmelse med Christiansø. Tilsvarende var på såvel Øland som Christiansø 1973 det tidligere topår med 6-9 resp. 7-9 Lundsangere. Sverige som helhed, hvor årssummer på højst ca. 25 ♂ er det normale, har ligeledes 1973 med 60 ♂ og 1978 med 100-110 ♂ som topår (Risberg 1979).

Fuglekongesanger *Phylloscopus proregulus*

1970: 27.9., Christiansø (B), ringm., Arne Møller.

1974: 20.10., Klitmøller Å (NJ), ringm., Salmonsens (1974) (med foto).

1975: 25.10.-26.10., Blåvands Huk (VJ), ringm., John Faldborg og Stefan Pihl.

1977: 19.10., Christiansø (B), ringm., døde samme dag, skindet nu på Zoologisk Museum i København, Flemming Christensen og Lars Abrahamson.

Hvidbrynet Løvsanger *Phylloscopus inornatus*

1967: 6.10., Harboør Kirke (VJ), ringm. (foto i Feltornithologen 10:182 (1968)), Flemming Byskov.

1974: 14.10. og 27.10.-28.10., Oksby Kirke, Blåvand (VJ), Bent Møller Sørensen.

1978: 28.9., Korshage, Rørvig (S), nominatracen ringm., Lasse Braae. 31.10., Hvide Sande (VJ), Erik Enevoldsen.

Da der siden 4. danske fund i 1964 (forrige fra 1896, 1909 og 1955) mangler fund fra årene 1966, 1968, 1970, 1972 og 1977, og da ovennævnte fund fra Oksby Kirke, som er eneste fund fra 1974, først offentliggøres nu, må Dybbros (1978) beskrivelse af arten som en regelmæssig trækfugt karakteriseres som en klar overdrivelse.

Dybbro nævner 23.10. som dato for seneste forekomst. Ovennævnte fund fra 1974 og det ene fra 1978 er således senere. Dybbro har imidlertid overset eller set bort fra en dødfunden fugl 7.1.1971 (Andersen, Bruun og Nielsen 1973). Denne blev fundet stivfrossen i en have og havde muligvis været død i nogen tid. Den må dog have været i live på et væsentligt senere tidspunkt end oktober.

Hvidhalset Fluesnapper *Ficedula albicollis*

1969: 1.5.-3.5., Horsnæs, Ulvshale (LFM), ♂, Svend Jacobsen.

1977: 5.5., Nyord Kirkegård (LFM), ♂, Ole Gorm Nielsen. 14.5., Sønderby Skov, Alrø i Horsens Fjord (ØJ), ♂, Niels Anton Petersen og Allan Janniche. 24.5., Christiansø (B), ♂ ringm., David Boertmann.

1978: 10.5., Trolleskoven, Rørvig (S), ♂, Lasse Braae. 15.5., Rubjerg Knude (NJ), ♂, Anders Østerby og Henrik Skov.

Fyrremejse *Parus montanus*

1977: 27.5., Grib Skov (S), 2 ad. fodrende 7-8 udføjne unger, Christian Harbou.

Parret sås igen 3.6. i nærheden, denne gang kun med 3 unger. Forekomsten er ikke blot det første ynglefund, men første dokumenterede fund overhovedet i Danmark (se Harbou 1978).

Korttået Træløber *Certhia brachydactyla*

1978: 1.8.-6.8., Christiansø (B), ringm., Stefan Pihl.

Meget sjælden øst for Storebælt med kun 2 godkendte forekomster (Christiansø og Herlufsholm) før ovennævnte.

Som nævnt i indledningen fik SU visse sager forelagt i forbindelse med udgivelsen af »Oversigt over Danmarks Fugle 1978«. Blandt disse var også forekomsten af Korttået Træløber i Kagsmosen (S) 27.8.1972 (Jensen 1973), som til trods for at SU forkastede denne forekomst, er nævnt i omtalte oversigt.

Pungmejse *Remiz pendulinus*

1976: primo juni — ultimo august, lokalitet a (S), 4 ufærdige og 3 beboede reder, observatørens navn hemmeligholdes (Fig. 8). 9.8., Brabrand Sø (ØJ), ringm., Michael Anker.

1977: 13.7., Gurre Sø (S), 1K/♀, Michael Bastian. 10.10., Ishøj Strand (S), 2 trk. efter rast, Tim Andersen.

Denne art har Dybbro (1976, 1978) åbenbart helt på eget initiativ slettet af SU-listen. Arten står dog stadig på denne liste, og det kan på given foranledning oplyses, at også redefund, hvor ingen fugle ses, skal forelægges SU (jfr. f.eks. Dahl 1978, Hansen & Jensen 1978). Nogle vil nok finde dette mærkeligt, thi når der ikke er set nogle fugle ved reden, er det af gode grunde ikke nødvendigt for SU at kontrollere, om observatøren kan kende en Pungmejse. En sådan kontrol er imidlertid heller ikke SU's opgave, hvilket derimod er at verificere de enkelte fund. Der er en gradforskkel, og et redefund er fuldstændig som iagttagelse af en fugl et bevis for, at arten har opholdt sig på pågældende-sted, omend tidspunktet for dette ophold ikke kendes præcist. Det kan da også tilføjes, at SU har fået forelagt redefund (uden iagttagne fugle) af Pungmejse, hvor det imidlertid viste sig, at der med sikkerhed ikke var tale om denne art.

Nogle data for de 3 beboede reder (rede 1, 2 og 3) på ovennævnte lokalitet a skal nævnes. Rede 1 og 2 blev begge forladt af ungerne medio juli med 3-4 dages mellemrum. Rede 3 blev forladt af ungerne ultimo august. Rede 3 må være andet kuld af

parret fra rede 1. Disse reder var begge placeret i birketræer, begge var forsynet med temmeligt langt nedhængende indgangsrør, og afstanden mellem dem var kun 50 meter. Rede 2 var placeret i et elletræ og forsynet med kort afstumpet indgangsrør. Redens indvendige foring var ført rundt om indgangsrøret og ud på siderne. Kuldstørrelserne kendes ikke eksakt, dog havde rede 3 mindst 6 unger, og de 2 øvrige reder tilsyneladende et lignende antal.

Rosenbrystet Tornskade *Lanius minor*

1974: 21.8., Tipperne (VJ), ad. antagelig ♂, Uffe Gjøl Sørensen, Jens Tang Christensen og Jens Gregersen.

1978: 15.5., Rubjerg Knude (NJ), ♂, Anders Østerby, Palle Rasmussen og Henrik Skov. 4.6., Glænø nær Vesterfed (S), antagelig ♀, Bent Møller Sørensen.

Gulirisk *Serinus serinus*

1977: 4.5.-12.6., Fyns Hoved (F), ynglefund i sommerhusområde, Lars E. Hansen.

Første sikre fynske ynglefund. Kun ♂ sås eller hørtes i begyndelsen. ♀ sås første gang 6.6.

Fig. 8. Pungmejsje *Remiz pendulinus* rede nr. 1 (se teksten), Sjælland, sommeren 1976.
Penduline Tit at nest. Zealand, summer 1976.

Dagen efter blev 2-3 udflyjende unger fodret af begge de gamle. Sidste observation var af ♀, der fodrede 1 juv.

Krognæb *Pinicola enucleator*

1975: 12.10., Batterivej, Skagen (NJ), ad. ♂, Anders Pape Møller.

Hvidkindet Værbling *Emberiza leucocephala*

1973: 30.11.-2.12., Skjern (VJ), ♂, Christensen (1974a).

Første danske forekomst. Det kan ikke udelukkes, at det var en undsluppen fangenskabsfugl, men spontan forekomst er absolut en rimelig mulighed. Iagttagelsen skete i en kortvarig sneperiode, hvor fuglen sås ved foderplads i observatørens have i selskab med bl.a. 15 Gulspurve *Emberiza citrinella* og 3 Bomlærker *Emberiza calandra*.

Dværgværbling *Emberiza pusilla*

1977: 6.5., Christiansø (B), ♂, Jørgen Rabøl, Finn Dalberg Petersen og Bent Jakobsen.

FÆRØERNE

Lille Kobbersneppe *Limosa lapponica*

1977: 21.8., Sandsvatn, Sandoy, 3 ex. heraf 1 i overvejende sommerdragt, Eric Schaumburg.

Snespurv *Plectrophenax nivalis*

1971: 17.7., Knúkur, sydlige Svinoy, par med rede indeholdende 5 unger, Jan Brøndum. Reden var anbragt i ca. 450 meters højde. Ugerne skønnedes at være ca. 10 dage gamle. Observatøren angiver, at der var tale om den islandske race *insulae*, hvilket dog ikke kunne godkendes af SU på grundlag af den foreliggende dokumentation. Joensen (1966) angiver, at arten ikke har ynglet på Færøerne i de senere år og henregner den tidligere fåtallige ynglebestand til nominatracen.

GRØNLAND

Gråstrubet Lappedykker *Podiceps grisegena*

1976: 21.11., Godthåb, nedlagt, meddelt af Erik Hansen.

Nordisk Lappedykker *Podiceps auritus*

1977: 26.6., Qagssiarssuk, Julianehåb Distrikt, ynglepar med rede og 3 æg, Niels Munk og Hans-Christian Poulsen.

Første ynglefund på Grønland. Parret blev fotograferet, og billederne forevist Jon Fjeldså, som kunne bestemme ♂ som tilhørende den i Nordamerika ynglende race *cornutus*.

Fiskehejre *Ardea cinerea*

1976: 12.11., Færingehavn, 1K skudt, meddelt af Erik Hansen.

Kanadagås *Branta canadensis*

1976: 4.6., nord for Lille Narssaq, Godthåb Distrikt, ynglepar skudt, meddelt af Erik Hansen.

Parret havde rede med 4 æg på en lille ø. Begge fugle blev skudt. ♀ forsvandt i såret tilstand og blev ikke fundet siden. ♂ og 3 æg befandt sig nu på Zoologisk Museum i København. ♂ tilhører racen *interior*, som er ny for Grønland.

Hvidrygget Ryle *Calidris fuscicollis*

1975: 15.7., Angissat, Grønne Ejland, Disko Bugt, min. 20-25 ex. i én flok, Jørgen Ballegaard og Jens Ballegaard.

Almindelig Ryle *Calidris alpina*

1975: 15.7., Angissat, Grønne Ejland, Disko Bugt, 2 ex. i sommerdragt, Jørgen Ballegaard og Jens Ballegaard.

Fuglene, der opholdt sig i ovennævnte flok af Hvidrygget Ryle, tilhørte en af de amerikanske racer *pacifica* eller *hudsonia*, hvoraf sidstnævnte oftest betragtes som synonym med førstnævnte. Ingen af disse racer er tidligere påvist på Grønland.

Plettet Mudderklire *Actitis macularia*

1976: 27.10., Godthåb, ad. ♀ skudt, meddelt af Erik Hansen.

Skindet befandt sig på Zoologisk Museum i København.

Landsvale *Hirundo rustica*

1976: 20.6. og ca. 14 dage frem, Islandsdalen, Godthåb, meddelt af Erik Hansen.

Wilson's Sanger *Wilsonia pusilla*

1975: 30.9., Atangmik, Sukkertoppen Distrikt, ♂ fanget, døde efterfølgende nat, meddelt af Erik Hansen.

Første forekomst på Grønland. Skindet befandt sig på Zoologisk Museum i København.

ENGLISH SUMMARY

Report from the rarities committee for 1977 and 1978

This report contains 151 records accepted during 1977-78. Among these, four species were new to the Danish list i.e. not mentioned in the latest published list (Dybbro 1978), viz. White-rumped Sandpiper *Calidris fuscicollis* (2 records), Whiskered Tern *Chlidonias hybridus*, Sardinian Warbler *Sylvia melanocephala*, and Willow Tit *Parus montanus* (adults feeding fledged young).

Records of species or subspecies with 1 or 2 previous records (with the present Danish total in brackets) were accepted of the Greenland subspecies of White-fronted Goose *Anser albifrons flavirostris* (now 4 records concerning 16 individuals), Ring-necked Duck *Aythya collaris* (now 3 records concerning 2-3 individuals), Surf Scoter *Melanitta perspicillata* (3), Buff-breasted Sandpiper *Tryngites subruficollis* (4), Wilson's Phalarope *Phalaropus tricolor* (2), Short-toed Lark *Calandrella brachydactyla* (4), a Siberian subspecies of Stonechat *Saxicola torquata maura/stejnegeri* (4), and Rock Thrush *Monticola saxatilis* (3, all rendered in this report). Other remarkable records were the first breeding record in this century of Slavonian Grebe *Podiceps auritus*, the first Brünnich's Guillemot *Uria lomvia* since 1925 (a first-winter bird washed ashore) and the greatest influx ever of Greenish Warbler *Phylloscopus trochiloides*. Several comments to the latest Danish list (Dybbro 1978) are given. A list of those species and subspecies, records of which have to be approved, is presented.

The report ends with some Faroese and Greenland records. There was a breeding record in the Faroe Islands, the first for several years, of Snow Bunting *Plectrophenax nivalis*. Wilson's Warbler *Wilsonia pusilla* was new to the Greenland list. There were breeding records in Greenland of Slavonian Grebe *Podiceps auritus cornutus* (first breeding record of the species) and of Canada Goose *Branta canadensis interior* (subspecies new to the list). A flock containing 20-25 White-rumped Sandpipers and 2 Dunlins *Calidris alpina* was recorded. The Dunlins belonged to one of the American subspecies *pacifica* or *hudsonia*, none of which have previous Greenland records.

LITTERATUR

- Andersen, T., J. B. Bruun og B. Pors Nielsen, 1973: Rapport fra Sjældenhedsudvalget for 1972. Dansk orn. Foren. Tidsskr. 67: 139-144.
- Anonym, 1974: Sjælden gæst. *Naturnyt* 3, 2, 25-26.
- Anonym, 1977: Studier af Pungmejsens ynglebologi. *Feltornithologen* 19: 36-37.
- Biering, E., 1977: Fire-fem Stellersænder ved Møseø havn. *Feltornithologen* 19: 56.
- Blume, C. A., 1963: Krognæbbens (*Pinicola enucleator* L.) invasion i 1954-1955 og nogle bemærkninger om dens forekomst i relation til nyere invasioner i Sverige. Dansk orn. Foren. Tidsskr. 57: 19-21.
- Bruun, J. B., J. Ramsøe Jacobsen, E. Kramshøj og B. Pors Nielsen, 1972: Rapport fra Sjældenhedsudvalget for 1971. Dansk orn. Foren. Tidsskr. 66: 123-131.
- Christensen, J. Hedegaard, 1974a: Hvidkindet Værling (*Emberiza leucocephala*) set i Danmark. *Danske Fugle* 26: 147.
- Christensen, J. Hedegaard, 1974b: Sortnæbbet Gøg (*Coccyzus erythrophthalmus*) for første gang truffet i Danmark. *Danske Fugle* 26: 182-183.
- Christensen, J. Hedegaard, 1974c: Munkegrib (*Aegyptius monachus*) i Vestjylland. *Danske Fugle* 26: 221-223.
- Dahl, T., 1978: Pungmejserede i plantage i Vestjylland. *Feltornithologen* 20: 163.
- Dybbro, T., 1976: De danske ynglefugles udbredelse. — København.
- Dybbro, T., 1978: Oversigt over Danmarks Fugle 1978. — København.
- Dyck, J., J. Ramsøe Jacobsen, E. Kramshøj og J. Rabøl, 1970: Rapport fra Sjældenhedsudvalget med oversigt over godkendte forekomster 1965-69. Dansk orn. Foren. Tidsskr. 64: 126-151.
- Hansen, E., P. Schiermacher Hansen og B. Pors Nielsen, 1974: Rapport fra Sjældenhedsudvalget for 1973. Dansk orn. Foren. Tidsskr. 68: 138-144.
- Hansen, J. og F. Jensen, 1978: Pungmejsereeder fra 1977 i Nordøstsjælland. *Feltornithologen* 20: 204.
- Hansen, P. Schiermacher, 1976: Rapport fra Sjældenhedsudvalget for 1975. Dansk orn. Foren. Tidsskr. 70: 131-138.
- Hansen, P. Schiermacher, 1977: Rapport fra Sjældenhedsudvalget for 1976. Dansk orn. Foren. Tidsskr. 71: 139-144.
- Hansen, P. Schiermacher, 1978: Hvidrygget Ryle *Calidris fuscicollis* på Ulvshale, Møn, den 17. juli 1978. Dansk orn. Foren. Tidsskr. 72: 221-224.
- Harbou, C., 1978: Fyrremejse *Parus montanus* fundet ynglende i Grib Skov. Dansk orn. Foren. Tidsskr. 72: 144-145.
- Hedgren, S. og L. Larsson, 1973: Vittrut *Larus hyperboreus*, vitvingad trut *L. glaucooides* eller missfärgad annan trut — svårigheter vid fältbestämning av ljusvingade trutar. *Vår Fågelvärld* 32: 173-198.
- Hume, R. A., 1975: Identification and ageing of Glaucous and Iceland Gulls. *Brit. Birds* 68: 24-37.
- Jacobsen, J. Ramsøe, B. Pors Nielsen og J. Rabøl, 1971: Rapport fra Sjældenhedsudvalget for 1970. Dansk orn. Foren. Tidsskr. 65: 133-139.
- Jensen, H., 1973: Korttået Træløber i Kagsmosen. *Danske Fugle* 25: 105-106.
- Jensen, J. Vind, 1969: Sabinemåge (*Xema sabini*). Dansk orn. Foren. Tidsskr. 63: 132.
- Jensen, S. Aa., 1972: Sølvhejre ved Stauning. *Danske Fugle* 24: 223.
- Joensen, A. Holm, 1966: Fuglene på Færøerne. — København.
- Ketil, P., 1977: Stellersænder — en ny art for Bornholm. *Fjælstaunijn* 1: 12-13.
- Mortensen, P. Hald, 1964: lagtagelser fra Nordthy. Dansk orn. Foren. Tidsskr. 58: 99-115.
- Møller, A. Pape (red.), 1978: Nordjyllands Fugle — deres yngleudbredelse og trækforhold. — Klampenborg.
- Møller, Arne, 1978: Hvidskægget Terne *Chlidonias hybrida*, ny for Danmark. Dansk orn. Foren. Tidsskr. 72: 145.
- Novrup, L., 1963: Amerikansk Rørdrum (*Botaurus lentiginosus* (Mont.)) ny for Danmark. Dansk orn. Foren. Tidsskr. 57: 71.
- Novrup, L., 1972: Ny fugl konstateret i Danmark. En Stendrossel (*Monticola saxatilis*) i Sydvestjylland. *Danske Fugle* 24: 164-165.
- Pihl, S. og J. Rabøl, 1979: Sorthovedet Sanger *Sylvia melanocephala* — ny art for Danmark og Skandinavien. Dansk orn. Foren. Tidsskr. 73: 247-248.
- Risberg, L., 1979: Fågelrapport för 1978. *Vår Fågelvärld* 38: 251-274.
- Robertson, I. S., 1977: Identification and European status of eastern Stonechats. *Brit. Birds* 70: 237-245.
- Salmonsens, J., 1974: Fuglekongesanger. *Naturnyt* 3, 3: 23.
- Salomonsen, F., 1963a: Systematisk oversigt over Nordens Fugle. (Nordens Fugle i Farver, bind 7). — København.
- Salomonsen, F., 1963b: Oversigt over Danmarks Fugle. — København.
- Salomonsen, F., 1967: Fuglene på Grønland. — København.
- Skov, H., P. Rasmussen og A. Østerby, 1979: Rubjerg Knude Fuglestation 1977-78. Duplikeret rapport udgivet af Dansk Ornithologisk Forening.
- Tholin, C., 1978: Kraftigt infløde av lundsångare *Phylloscopus trochiloides*. *Calidris* 7: 150-151.
- Villerslev, J., 1972: Stor Skrigeørn ved Vallø. *Danske Fugle* 24: 198.
- Aarestrup, W. Carøe og A. Pape Møller, 1975: Te-rekkire (*Xenus cinereus*) ved Blokhus. *Danske Fugle* 27: 55-56.

Forfatterens adresse:

Stubmøllevej 1/213, 2450 København SV